গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়

(অসম, নাগালেণ্ড, মিজোৰাম আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশৰ উচ্চ ন্যায়ালয়)

গোচৰ নং. : লেখ আবেদন (দেৱানী)/৩৫০৬/২০২৪

ডাঃ হেমন্ত কুমাৰ বৰুৱা আৰু অন্যান্য ৫ জন

সাপেখাতী কলেজৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ, ডাকঘৰ- সাপেখাতী, জিলা- চৰাইদেউ, অসম

২: দেবজিত বৰা

ঘনা কান্ত বৰা (জি কে বি) কলেজ, তামুলিচিগাৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ

ডাকঘৰ- তামুলিচিগা, জিলা- যোৰহাট, অসম

৩: মালমণি গোস্বামী

গোলাঘাট পূৰ্বাঞ্চলিক মহাবিদ্যালৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ, ডাকঘৰ-হাতিয়েখোৱা

জিলা- গোলাঘাট, অসম

৪: মাৰ্তুজ আলী আহমেদ

মানিকপুৰ আঞ্চলিক কলেজৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ, ডাকঘৰ- মানিকপুৰ

জিলা- বঙাইগাঁও, অসম

৫: ইভেলাটা চুতিয়া

মৰাণ কমাৰ্চ কলেজৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ, ডাকঘৰ- ডিখাৰি, মৰাণ

জিলা- ডিব্ৰুগড়, অসম

৬: জয়শ্ৰী ফুকন

মৰাণ মহিলা মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ, ডাকঘৰ- মৰাণহাট

জিলা-চৰাইদেও, অসম

বনাম

অসম চৰকাৰ আৰু অন্যান্য ৭

অসম চৰকাৰৰ উচ্চ শিক্ষা বিভাগৰ সচিবৰ দ্বাৰা প্ৰতিনিধিত্ব কৰা, দিছপুৰ, গুৱাহাটী-০৬

২:উচ্চ শিক্ষা সঞ্চালক, অসম

কাহিলীপাৰা, গুৱাহাটী-১৯

৩:সাপেখাতী মহাবিদ্যালয়ৰ শাসক মণ্ডলীক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে ইয়াৰ সভাপতিয়ে

ডাকঘৰ-সাপেখাতী, জিলা- চৰাইদেউ, অসম

৪:ঘন কান্ত বৰা (জি কে বি) কলেজ শাসক মণ্ডলীৰ সভাপতিৰ দ্বাৰা প্ৰতিনিধিত্ব কৰা, তামুলিচিগা, ডাকঘৰ- তামুলিচিগা, জিলা- যোৰহাট, অসম

৫:গোলাঘাট পূৰ্বাঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ শাসক মণ্ডলীৰ সভাপতিৰ দ্বাৰা প্ৰতিনিধিত্ব কৰা

ডাকঘৰ- হাতিয়েখোৱা জিলা- গোলাঘাট, অসম

৬:মাণিকপুৰ আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ শাসক মণ্ডলীক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে ইয়াৰ সভাপতিয়ে

ডাকঘৰ- মাণিকপুৰ, জিলা- বঙাইগাঁও, অসম

৭:মৰাণ কমাৰ্চ কলেজৰ শাসক মণ্ডলীৰ ইয়াৰ সভাপতিয়ে প্ৰতিনিধিত্ব কৰে

ডাকঘৰ- দিখাৰী, মৰাণ জিলা- ডিব্ৰুগড়, অসম

৮:মৰাণ মহিলা মহাবিদ্যালয়ৰ শাসক মণ্ডলীৰ ইয়াৰ সভাপতিয়ে প্ৰতিনিধিত্ব কৰে

ডাকঘৰ- মৰাণহাট জিলা- চৰাইদেউ, অসম

আবেদনকাৰীৰ অধিবক্তা : কে কে মহন্ত (জ্যেষ্ঠ. অধিবক্তা)

প্ৰতিবাদকাৰীৰ অধিবক্তা : অনুসূচিত জাতি, উচ্চ শিক্ষা

মহামান্য ন্যায়াধীশ কল্যাণ ৰায় চুৰানা

আবেদনকাৰীসকলৰ বাবে : মিষ্টাৰ কে.কে. মহন্ত, জ্যেষ্ঠ অধিবক্তা, মিষ্টাৰ এছ হক, অধিবক্তা।

১ আৰু ২ নং উত্তৰদাতাৰ বাবে : শ্ৰী এছ দাস, স্থায়ী পৰামৰ্শদাতা।

শুনানিৰ তাৰিখ : ১১.০৭.২০২৪

ৰায়দানৰ তাৰিখ : ১১.০৭.২০২৪

ৰায় আৰু আদেশ

আবেদনকাৰীসকলৰ বিদ্বান অধিবক্তা কে.কে. মহন্ত, বিদ্বান জ্যেষ্ঠ অধিবক্তা, (সহযোগত মিষ্টাৰ এছ.হক) –ৰ যুক্তি শুনিলো। লগতে উত্তৰদাতা নং ১ আৰু ২ক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা উচ্চ শিক্ষা বিভাগৰ বিদ্বান স্থায়ী পৰামৰ্শদাতা শ্ৰীযুত এছ দাসৰ যুক্তি শুনিলো।

২) আবেদনকাৰীসকলে দাবী কৰিছে যে তেওঁলোকে বৰ্তমান নিজ নিজ মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি আছে। অসম ভেঞ্চাৰ শিক্ষানুষ্ঠান (সেৱা প্ৰাদেশিকীকৰণ) আইন, ২০১১, আৰু অসম শিক্ষা (শিক্ষকৰ সেৱা প্ৰাদেশিকীকৰণ আৰু শিক্ষানুষ্ঠান পুনৰ সংগঠন) আইন, ২০১৭ৰ অধীনত নিজ নিজ বিভাগত আবেদনকাৰীসকলৰ পদ সহকাৰী অধ্যাপক হিচাপে স্থায়ী

কৰি দিয়া হৈছে। ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ হিচাপে আবেদনকাৰীসকলৰ নিজ নিজ কলেজত বিত্তীয় বিষয় , যেনে ধন উলিওৱা আৰু বিতৰণ কৰাৰ কৰ্তৃত্বও আছে। আবেদনকাৰীসকলৰ বাবে বিদ্বান জ্যেষ্ঠ অধিবক্তাই দাবী কৰিছে যে আবেদনকাৰী নং ১ য়ে পি এইচ ডি ডিগ্ৰী লাভ কৰাৰ বিপৰীতে আবেদনকাৰী নং ২, ৩, ৫ আৰু ৬ য়ে পি এইচ ডি পাঠ্যক্ৰম গ্ৰহণ কৰি আছে, যিটো কম সময়ৰ ভিতৰতে সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে।

৩) আবেদনকাৰীসকলৰ জ্যেষ্ঠ অধিবক্তাই উল্লেখ কৰে যে আবেদনকাৰীসকলৰ অভিযোগ অসম চৰকাৰৰ উচ্চ শিক্ষা বিভাগে আবেদনকাৰীসকলৰ নিজ নিজ মহাবিদ্যালয়ৰ নিয়মীয়া অধ্যক্ষ হিচাপে পদ স্থায়ী কৰাৰ বাবে কোনো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা নাই। ইয়াৰ উপৰিও যুক্তি দিয়া হৈছিল যে যিহেতু তেওঁলোকৰ নিজ নিজ কলেজত অধ্যক্ষৰ পদ এতিয়াও স্থায়ী কৰা হোৱা নাই , গতিকে চৰকাৰে প্ৰথমে অধ্যক্ষৰ পদ স্থায়ী কৰিবলৈ অধিসূচনা জাৰি কৰিব লাগিব। তেতিয়াহে আবেদনকাৰীসকলৰ সেৱা নিয়মীয়া কৰিব পৰা যাব।

৪) যুক্তি দিয়া হৈছে যে অসম শিক্ষা (শিক্ষকৰ সেৱাৰ প্ৰাদেশিকীকৰণ আৰু শিক্ষানুষ্ঠানৰ পুনৰ সংগঠন) আইন , ২০১৭ৰ ধাৰা ৮ৰ উপ-ধাৰা (৬) অনুসৰি যদি প্ৰাৰম্ভিক নিযুক্তিপ্ৰাপ্তসকলে প্ৰয়োজনীয় অৰ্হতা লাভ নকৰে তেন্তে তেওঁলোকৰ সেৱাসমূহ স্থায়ী কৰি তুলিবলৈ বিশেষভাৱে সৃষ্টি কৰা ব্যক্তিগত পদত তেওঁলোকক ৰখা হ'ব। এই পদটো নিয়মীয়া কেডাৰৰ বাহিৰত হ'ব আৰু

অৱসৰ, মৃত্যু, পদত্যাগ বা আন কোনো কাৰণত সংশ্লিষ্ট অধ্যক্ষই সেৱা এৰিলেই ইয়াক বাতিল কৰা হ'ব। গতিকে যুক্তি দাঙি ধৰিছে যে ৰাজ্যিক কৰ্তৃপক্ষই আবেদনকাৰীৰ সেৱা নিয়মীয়া কৰিব লাগে বা নিজ নিজ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ হিচাপে স্থায়ী কৰিব লাগে নে নাই সেইটো সিদ্ধান্ত লৈ তাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি সিদ্ধান্ত লোৱাটো প্ৰয়োজন।

৫) ৰাজ্যখনক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা অধিবক্তাগৰাকীয়ে (উত্তৰদাতা নং ১ আৰু ২) যুক্তি দিছিল যে আবেদনকাৰীসকলৰ নিজ নিজ কলেজত টিউটৰ , শিক্ষক, বা সহকাৰী অধ্যাপক হিচাপে সেৱা স্থায়ী হ'লে তেওঁলোক ২০১১ আৰু ২০১৭ চনৰ প্ৰাদেশিকীকৰণ আইনৰ গণ্ডীৰ ভিতৰত আৰু নাথাকিব। ইয়াৰ পৰিবৰ্তে অসমৰ মহাবিদ্যালয়সমূহত অধ্যক্ষৰ পদ ২০০৫ চনৰ অসম মহাবিদ্যালয় কৰ্মচাৰী (প্ৰদেশীকৰণ) আইন আৰু ২০১০ চনৰ অসম মহাবিদ্যালয় কৰ্মচাৰী (প্ৰদেশীকৰণ) নিয়মৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হয় , য'ত অধ্যক্ষৰ পদ প্ৰত্যক্ষ নিযুক্তিৰ জৰিয়তে পূৰণ কৰিব লাগিব বুলি নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও যুক্তি দিয়া হৈছিল যে অধ্যক্ষৰ পদটো ইউজিচি ৰেগুলেচন, ২০১০ৰ দফা ৪.২.০ অনুসৰি প্ৰত্যক্ষ নিযুক্তিৰ জৰিয়তে পূৰণ কৰিব লাগিব , যিটো আইনগতভাৱে বাধ্যতামূলক প্ৰয়োজনীয়তা।

৬) আদালতে আবেদনকাৰী আৰু ১ আৰু ২ নম্বৰৰ উত্তৰদাতা উভয়ৰে আইনী প্ৰতিনিধি (অধিবক্তা) য়ে দাখিল কৰা যুক্তি আৰু বক্তব্যৰ বিবেচনা কৰিছে।

৭) আবেদনখনত পৰিশিষ্ট-4 হিচাপে সংলগ্ন নথি-পত্ৰৰ ভিত্তিত দেখা যায় যে আবেদনকাৰীসকলক বিভিন্ন তাৰিখত তেওঁলোকৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ হিচাপে নিযুক্তি দিয়া হৈছিল। অসমৰ উচ্চ শিক্ষা সঞ্চালকে বিভিন্ন অনুষ্ঠানত নিৰ্দেশ জাৰি কৰি আবেদনকাৰীসকলক নিয়মীয়া কৰ্তব্যৰ সমান্তৰালকৈ, কোনো অতিৰিক্ত আৰ্থিক সুবিধা নোহোৱাকৈ , স্থায়ী অধ্যক্ষ নিযুক্তি নোপোৱালৈকে ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিবলৈ অনুমতি দিয়ে। এই অস্থায়ী বা এড-হক নিযুক্তিসমূহ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ হিচাপে সময়ে সময়ে বৃদ্ধি কৰা হৈছিল। ইয়াৰ উপৰিও আবেদনকাৰীসকলক নিজ নিজ চৰকাৰী পুঁজিৰে চলি থকা ডিগ্ৰী কলেজৰ জ্যেষ্ঠ সহকাৰী অধ্যাপক হোৱাৰ বাবে এফ আৰ-৪৯(চি) অনুসৰি অন্যান্য প্ৰয়োজনীয় আনুষ্ঠানিকতা পূৰণ সাপেক্ষে বিশেষভাৱে দৰমহা আৰু ভাট্টা প্ৰদানৰ সৈতে জড়িত বিত্তীয় বিষয়সমূহ পৰিচালনা কৰাৰ কৰ্তৃত্ব দিয়া হৈছিল। গতিকে এনে লাগে যেন আবেদনকাৰীসকলক স্থায়ী অধ্যক্ষ নিযুক্তি নোপোৱালৈকে ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ হিচাপে তেওঁলোকৰ ভূমিকা অস্থায়ী বা তদৰ্থ ব্যৱস্থা বুলি জনোৱা হৈছিল। ফলস্বৰূপে, আদালতে এই কথা মানি নলয় যে আবেদনকাৰীসকলে কেৱল দীৰ্ঘদিন ধৰি ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰাৰ বাবেই স্থায়ী অধ্যক্ষ হিচাপে নিযুক্তি পোৱাৰ কোনো নিৰপেক্ষ বা নিশ্চিত অধিকাৰ লাভ কৰিছে।

৪) উত্তৰদাতাসকলক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা অধিবক্তা নং. ১ আৰু ২ য়ে আদালতক সফলতাৰে দেখুৱাইছিল, ০৯/০২/২০২৪ তাৰিখৰ অৰ্ডাৰ নং Ecf No.405651/2024/1 (পৰিশিষ্ট-8 হিচাপে সংলগ্ন) ব্যৱহাৰ কৰি , যে চৰকাৰে , ১৮/১২/২০২৩ তাৰিখৰ পত্ৰ eCF No.259349/30 ৰ জৰিয়তে, আছিল অসমৰ শেহতিয়াকৈ চৰকাৰী পুঁজি প্ৰাপ্ত (প্ৰদেশীকৃত) মহাবিদ্যালয়সমূহত

অধ্যক্ষৰ বাবে ৪১টা নতুন পদ সৃষ্টি কৰে। ইয়াৰ পিছত সেই মহাবিদ্যালয়সমূহৰ সভাপতি, শাসক মণ্ডলী বা ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষক নিয়মীয়া (স্থায়ী) অধ্যক্ষ নিৰ্বাচন আৰু নিযুক্তিৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় পদক্ষেপ ল'বলৈ নিৰ্দেশনা দিয়া হৈছিল।

৯) চৰকাৰী পুঁজিৰে চলি থকা (প্ৰদেশীকৃত) মহাবিদ্যালয়ত অধ্যক্ষৰ পদ পদোন্নতিৰ জৰিয়তে লাভ কৰিব পৰা পদ বুলি দেখুৱাবলৈ আবেদনকাৰীসকলে কোনো প্ৰমাণ বা নথি-পত্ৰ প্ৰদান কৰা নাই। ইয়াৰ পৰিৱৰ্তে উত্তৰদাতা নং. ১ আৰু ২ ৰ অধীনত অসম মহাবিদ্যালয় কৰ্মচাৰী (প্ৰদেশীকৰণ) নিয়ম, ২০১০ৰ নিয়ম ৫ৰ উপ-বিধি (১) ব্যৱহাৰ কৰি সফলতাৰে প্ৰমাণ কৰিলে যে এজন অধ্যক্ষ নিযুক্তিৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত পদ্ধতি হ ’ল প্ৰত্যক্ষ বাছনিৰ প্ৰক্ৰিয়া । অসম মহাবিদ্যালয় কৰ্মচাৰী (প্ৰদেশীকৰণ) আইন, ২০০৫ৰ অধীনত ২০১০ চনৰ নিয়মাৱলী সৃষ্টি কৰা হয়। ২০০৫ চনৰ আইন আৰু ২০১০ চনৰ নিয়ম বাতিল হোৱা বুলি আবেদনকাৰীয়ে প্ৰমাণ কৰা নাই। গতিকে আদালতে এই সিদ্ধান্তত উপনীত হয় যে যিহেতু ২০১০ চনৰ নিয়মাৱলীত উল্লেখ কৰা হৈছে যে যিহেতু অধ্যক্ষৰ পদটো প্ৰত্যক্ষ নিৰ্বাচনৰ জৰিয়তে পূৰণ কৰিব লাগিব , সেয়েহে আবেদনকাৰীসকলে প্ৰমাণ কৰিব পৰা নাই যে তেওঁলোকে নিজৰ নিজৰ কলেজৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ হিচাপে দীৰ্ঘ সময়ৰ বাবে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি আহিছে বাবে তেওঁলোকৰ অধ্যক্ষ হিচাপে স্থায়ী নিযুক্তিৰ বাবে বিবেচনা কৰাৰ কোনো অধিকাৰ আছে (নিয়মিতকৰণ, স্থায়ীকৰণ বা প্ৰাদেশিকীকৰণ)।

১০) ২০১০ চনৰ নিয়মৰ নিয়ম ৫(১)ত নিযুক্তিৰ পদ্ধতি নিৰ্দিষ্ট কৰা হৈছে বুলি ধৰি লৈ আদালতে এই সিদ্ধান্তত উপনীত হয় যে আবেদনকাৰীসকলৰ সেৱা অধ্যক্ষ হিচাপে নিয়মীয়াকৰণ বা স্থায়ী কৰাৰ কোনো কাৰণ নাই যিহেতু তেওঁলোকে ইতিমধ্যে নিজ নিজ বিভাগ আৰু কলেজত সহকাৰী অধ্যাপকৰ পদবীত স্থায়ীভাবে নিযুক্ত হৈ আছে। গতিকে আদালতে এই সিদ্ধান্তত উপনীত হয় যে অসম শিক্ষা (শিক্ষকৰ সেৱাৰ প্ৰাদেশিকীকৰণ আৰু শিক্ষানুষ্ঠানৰ পুনৰ সংগঠন) আইন , ২০১৭ৰ ধাৰা ৮ৰ উপ-ধাৰা (৬) এই গোচৰত আবেদনকাৰীৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য নহয়।

১১) মন কৰিবলগীয়া যে যিহেতু আবেদনকাৰীসকলক প্ৰথমে নিজ নিজ মহাবিদ্যালয়ত সহকাৰী অধ্যাপক হিচাপে নিযুক্তি দিয়া হৈছিল আৰু পিছত অধ্যক্ষৰ দায়িত্ব ল ’বলৈ দিয়া হৈছিল, সেয়েহে তেওঁলোকৰ নিযুক্তিৰ নিৰ্দিষ্ট তাৰিখ আৰু কলেজসমূহৰ নাম এই আদালতৰ আদেশত পুনৰাবৃত্তি বা বিশদভাৱে উল্লেখ কৰা হোৱা নাই।

১২) আদালতে এই সিদ্ধান্ত লৈছে যে যদি আবেদনকাৰীসকলে অসমৰ নতুনকৈ প্ৰাদেশিকীকৰণ কৰা ৪১খন মহাবিদ্যালয়ত অধ্যক্ষ পদৰ বাবে বিবেচনা কৰিবলগীয়া প্ৰয়োজনীয় অৰ্হতা লাভ কৰিছে, তেন্তে যেতিয়াই আনুষ্ঠানিকভাৱে বিজ্ঞাপন দিয়া হয় তেতিয়াই সেই পদসমূহৰ বাবে আবেদন কৰাৰ অধিকাৰ তেওঁলোকৰ আছে। আদালতে লক্ষ্য কৰিছে যে আবেদনকাৰীসকলে

তেওঁলোকৰ লেখ আবেদনত উল্লেখ কৰা নাই যে এই ৪১খন নতুনকৈ প্ৰাদেশিকীকৰণ কৰা ডিগ্ৰী কলেজত নিয়মীয়া অধ্যক্ষ নিযুক্তিৰ বাবে কোনো চৰকাৰী বিজ্ঞাপন জাৰি কৰা হৈছে নে নাই।

১৩) গতিকে লেখ আবেদনখান অসফল হৈছে আৰু গোচৰৰ প্ৰাথমিক পৰ্য্যায়তেই এইখন খাৰিজ কৰা হৈছে। লেখ আবেদনখন উত্তৰদাতাসকলক অৱগত নকৰাকৈয়ে খাৰিজ কৰা হ'ল।

ন্যায়াধীশ

মোকাবিলা সহায়ক

অনুবাদ- শ্ৰী মৃণাল কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য

জ্যেষ্ঠ অনুবাদক

গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়